

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра німецької філології

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації
проф. Іванецький С. В.

Протокол № 2 від «17» жовтня 2018 р.

№1710201820

ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни

ДРУГА ІНОЗЕМНА МОВА

підготовки
спеціальності
освітньої програми

магістра
035 Філологія
Прикладна лінгвістика. Переклад. Комп'ютерна
лінгвістика

Програма навчальної дисципліни «Друга іноземна мова» підготовки магістра, галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 035 Філологія, за освітньою програмою Прикладна лінгвістика. Переклад. Комп'ютерна лінгвістика.

Розробник: канд. філол. наук, доцент Зубач О. А.

Рецензент: канд. філол. наук, доцент Лисецька Н. Г.

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри німецької філології
протокол № 1 від 30.08.2018

Завідувач кафедри: (Застровська С. О.).

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету іноземної філології

протокол № 1 від 13.09.2018р.

Голова науково-методичної комісії факультету іноземної філології (Павлюк А.Б.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Характеристика навчальної дисципліни подається згідно з навчальним планом спеціальності і представлено у вигляді таблиці 1.

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Прикладна лінгвістика. Переклад. Комп'ютерна лінгвістика. Магістр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 240/8		Рік навчання 1 (5)
		Семестр 9 і 10-ий
ІНДЗ: <u>немає</u>		Лекції ____ год.
		Практичні (семінарські) 96 год. (54год./42 год)
		Самостійна робота 128 год.
	Консультації 16 год.	
	Форма контролю: екзамен – 9 та 10 сем.	

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Прикладна лінгвістика. Переклад. Комп'ютерна лінгвістика Магістр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 240/8		Рік навчання 1 (6)
		Семестр 11 і 12-ий
ІНДЗ: <u>немає</u>		Лекції ____ год.
		Практичні (семінарські) 36 год. (18 год./18 год.)
		Самостійна робота 174 год.
	Консультації 30 год.	
	Форма контролю: екзамен – 11 та 12 сем.	

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ:

Програма навчальної дисципліни «Друга іноземна мова», складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра спеціальності 035 Філологія. Прикладна лінгвістика. Переклад. Комп'ютерна лінгвістика.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є усне і писемне мовлення, фонетичні і граматичні особливості сучасної німецької мови, знання яких дає можливість формувати лінгвістичну компетенцію студентів.

Міждисциплінарні зв'язки. Навчальна дисципліна «Друга іноземна мова (німецька)» тісно пов'язана з такими навчальними дисциплінами: «Бізнес-курс основної/другої іноземної

мови», «Основи синхронного та послідовного перекладу», «Міжкультурна комунікація», «Спецкурс з лінгвістики», «Історія культури країни другої іноземної мови», «Філософія мови».

Програма навчальної дисципліни складається з таких **змістових модулів**:

1. Heimat.
2. Kommunikation.
3. Arbeit ist das halbe Leben.
4. Kulturwelten.
5. Mit viel Gefühl.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

До кінця навчання студенти будуть компетентними у таких питаннях:

3.1. **Мета** курсу полягає в удосконаленні навичок студента логічно вести бесіду та дискусію німецькою мовою, інтерпретувати прочитане, висловлювати ставлення до проблеми, аналізувати художні твори німецькомовних письменників. Окремий змістовий модуль присвячується роботі з матеріалами ЗМІ. Робота з основним підручником включає опрацювання текстів різних стилів та жанрів, творів німецьких письменників, виконання лексичних та граматичних вправ з метою вдосконалення мовленнєвої компетенції. Завершення роботи передбачає самостійну чи контрольну роботу, або творче висловлювання до певної теми чи проблематики.

Методологічна основа курсу передбачає дотримання положення про діалектичну нерозривну єдність форми та змісту, зокрема взаємозв'язок граматичних, лексичних, словотвірних та стилістичних засобів.

3.2. Основними завданнями курсу є опанування лінгвістичною, міжкультурною та лінгвокраїнознавчою компетентністю в сфері німецькомовного простору.

3.3. Після закінчення курсу студент повинен **знати**:

- 6000-8000 лексичних одиниць, опанованих під час курсу;
- 500 фразеологічних одиниць відповідних до тематичного плану передбаченого курсом;
- відомих німецьких письменників та їх твори;
- методику реферування статей з рідної мови на іноземну;
- методику аналізу та опису графіків;
- методику опанування різними видами читання;
- методику організації та представлення проектної роботи.

Студент повинен **вміти** використовувати всі види мовленнєвої діяльності (мовлення, аудіювання, читання, письмо) з дотриманням всіх граматичних, лексичних, фонетичних та стилістичних норм німецької мови:

- розуміти зміст художніх текстів;
- вміти граматично та лексично правильно висловлювати думки та ставлення до проблеми, вести дискусію та наводити аргументи;
- вміти реферувати та анотувати тексти;
- вміти робити письмовий та усний переклад з німецької мови на рідну та з рідної на німецьку;
- вміти робити доповіді;
- вміти аналізувати графіку.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 240 годин / 8 кредитів ECTS.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Структура навчальної дисципліни представляється у вигляді таблиці 2.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Усього	у тому числі		
		Практ. (Семін.)	Конс.	Сам. роб.
1	2	3	4	5
Змістовий модуль I: Heimat.				
Тема 1: Neue Heimat. Ich mache mir die Welt, wie sie mir gefällt. Missverständliches.	18	8	2	8
Тема 2: Zusammenleben Grenzen überwinden.	17	8	1	8
Тема 3: Ein Blick in die Zukunft	17	8	1	8
Разом за змістовим модулем I	52	24	4	24
Змістовий модуль II: Kommunikation.				
Тема 4: Gesten sagen mehr als tausend Wörter.	19	8	1	10
Тема 5: Smalltalk – die Kunst der kleinen Worte.	19	8	1	10
Разом за змістовим модулем II	38	16	2	20
Змістовий модуль III: Arbeit ist das halbe Leben.				
Тема 6: Mein Weg zum Job.	19	8	1	10
Тема 7: Teamegeist.	17	6	1	10
Разом за змістовим модулем III	36	14	2	20
Усього годин за I семестр				
	126	54	8	64
Змістовий модуль IV: Kulturwelten.				
Тема 8: Kulturschock. Europa.	24	10	2	12
Тема 9: Weltkulturerbe.	24	10	2	12
Разом за змістовим модулем IV	48	20	4	24
Змістовий модуль V: Mit viel Gefühl.				
Тема 10: Gefühle und Emotionen.	26	10	2	14
Тема 11: Fit für	23	8	1	14
Тема 12: Mit Musik geht alles besser.	17	4	1	12
Разом за змістовим модулем V	66	22	4	40
Усього годин за II семестр				
	114	42	8	64
Усього годин за I та II семестри				
	240	96	16	128

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Усього	у тому числі		
		Практ.	Конс.	Сам.

		(Семін.)		роб.
1	2	3	4	5
Змістовий модуль I: Heimat.				
Тема 1: Neue Heimat. Ich mache mir die Welt, wie sie mir gefällt. Missverständliches.	22	4	2	16
Тема 2: Zusammenleben Grenzen überwinden.	20	2	2	16
Тема 3: Ein Blick in die Zukunft	20	2	2	16
Разом за змістовим модулем I	62	8	6	48
Змістовий модуль II: Kommunikation.				
Тема 4: Gesten sagen mehr als tausend Wörter.	20	2	2	16
Тема 5: Smalltalk – die Kunst der kleinen Worte.	20	2	2	16
Разом за змістовим модулем II	40	4	4	32
Змістовий модуль III: Arbeit ist das halbe Leben.				
Тема 6: Mein Weg zum Job.	12	4	2	6
Тема 7: Teamegeist.	12	2	2	8
Разом за змістовим модулем III	24	6	4	14
Усього годин за I семестр	126	18	14	94
Змістовий модуль IV: Kulturwelten.				
Тема 8: Kulturschock. Europa.	30	6	4	20
Тема 9: Weltkulturerbe.	28	4	4	20
Разом за змістовим модулем IV	58	10	8	40
Змістовий модуль V: Mit viel Gefühl.				
Тема 10: Gefühle und Emotionen.	28	4	4	20
Тема 11: Fit für	16	2	2	12
Тема 12: Mit Musik geht alles besser.	12	2	2	8
Разом за змістовим модулем V	56	8	8	40
Усього годин за II семестр	114	18	16	80
Усього годин за I та II семестри	240	36	30	174

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Студент повинен опрацьовувати художні твори німецькомовних письменників з розрахунку 50 сторінок на місяць, вміти передати зміст тексту та висловити своє ставлення до героїв твору, а також перекласти будь який уривок прочитаної книги.

Студент виконує такі види діяльності:

1. Ознайомлення з творчістю німецькомовних авторів.

2. Підготовка творів по проблематиці прочитаних творів.
3. Робота із словниками різних типів з метою представлення коректного перекладу.
5. Реферування україномовних та німецькомовних статей.
6. Створення лексичного мінімуму.
9. Аналіз графіків.
10. Представлення проєктів

6. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Комплексна оцінка знань курсу “Друга іноземна мова (німецька)” проводиться за 100-бальною шкалою. Максимальна кількість балів на засвоєння усього матеріалу протягом вивчення курсу з урахуванням самостійної та індивідуальної роботи становить 40 балів. Підсумковий контроль (60 балів) складається із двох частин і здійснюється у формі модульної контрольної роботи (30 балів) та усного іспиту (30 балів).

Розподіл балів за модулями: 9 семестр (для денної форми навчання) і 11 семестр (для заочної форми навчання)

Поточний контроль			Модульний контроль			Загальна кількість балів
Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3			
ЗМ 1	ЗМ 2	ЗМ 3	Самостійна робота	МКР	Іспит (усна відповідь)	
10	10	10	10	30	30	
40			60			100

Розподіл балів за модулями: 10 семестр (для денної форми навчання) і 12 семестр (для заочної форми навчання)

Поточний контроль			Модульний контроль			Загальна кількість балів
Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3			
ЗМ 4	ЗМ 5	Самостійна робота	МКР	Іспит (усна відповідь)		
15	15	10	30	30		
40			60			100

Поточний контроль здійснюється викладачем на практичних заняттях протягом семестру в межах відповідного навчального модуля в 5-ти бальній шкалі. При оцінюванні змістових модулів в 10 чи 15 балів додаються бали в 5 бальній шкалі відповідно до виконаних конкретних видів робіт (10 балів: аналіз графіки 5 балів та робота на практичному занятті 5 балів максимум; 15 балів: аналіз графіки 5 балів, читання доповіді 5 балів та робота на практичному занятті 5 балів максимум).

Відсутність студента на модульній контрольній роботі (тесті) оцінюється у “0” балів. Повторне складання модульного контролю для студента можливе при його відсутності з поважної причини.

Рівень знань студента оцінюється в балах, фіксується в журналі після вивчення кожного навчального модуля. Підсумкова оцінка за національною шкалою за семестр заноситься в заліково-екзаменаційну відомість.

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студента

Бали	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студента
5	Студент має системні, глибокі знання, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності, вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, аргументувати власні судження теоретичними і фактичними положеннями, підсумувати сказане висновками. Студент вільно володіє спеціальною термінологією, грамотно ілюструє відповідь прикладами, вміє комплексно застосовувати знання з інших дисциплін.
4	Знання студента є достатньо ґрунтовними, він правильно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, вміє аналізувати, встановлювати зв'язки між явищами, фактами, робити висновки. Відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями.
3	Студент демонструє посередні знання основних положень навчального матеріалу. Відповідь у цілому задовільна. Студент здатний аналізувати, порівнювати, робити висновки, наводити окремі приклади на підтвердження певних думок, застосовувати вивчений матеріал у стандартних ситуаціях.
2	Студент демонструє низький рівень знань, здатний частково відтворити теоретичний матеріал відповідно до тексту підручника викладача, повторити за зразком певну операцію.
1	Студент може розрізнити об'єкт вивчення, фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, з допомогою викладача виконує елементарні завдання.

Критерії оцінювання знань студента на практичних заняттях

Згідно мети та завдань курсу викладачем підбираються різні форми та види контролю.

При оцінюванні усного мовлення враховуються такі аспекти:

- лексична наповненість;
- граматична відповідність;
- стилістична коректність;
- фонологічний контроль;
- мовленнєва компетентність.

При оцінюванні письма враховується

- правильність використання лексичних, граматичних та орфографічних елементів;
- логічне представлення матеріалу.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів (максимум – 10 балів)

Бали	Критерії оцінювання
10-9	Оцінка „відмінно“ відповідає ставиться за бездоганне виконання завдань для самостійної роботи (граматично вірний і логічно побудований переказ прочитаного; відмінне опанування лексичного матеріалу; граматично, лексично та стилістично правильне оформлення літературного перекладу; відмінне виконання творчої роботи).
8-7	Оцінка „добре“ ставиться за хороше виконання завдань для самостійної роботи (логічний і граматично вірний переказ прочитаного із середнім

	застосуванням нового лексичного апарату; хороше володіння новими лексичними одиницями; стилістично правильне оформлення літературного перекладу з деякими граматичними або лексичними помилками; наявність незначних стилістичних помилок та не більше 3 орфографічних та граматичних помилок у творчій роботі).
6-5	Оцінка „задовільно“ ставиться за задовільне виконання студентом завдань для самостійної роботи (логічний і загалом граматично вірний переказ прочитаного із незначним застосуванням лексичного апарату; поверхневе опанування нової лексики; незначне стилістичне відхилення перекладеного уривка, наявність у ньому граматичних і лексичних помилок; неповне висвітлення змісту творчої роботи та наявність у ній не більше 6 граматичних, лексичних, та орфографічних помилок).
4-0	Оцінка „незадовільно“ ставиться за незадовільне або ж часткове виконання студентом завдань для самостійної роботи (оформлення переказу без дотримання граматичних правил; незнання лексичного матеріалу; граматично, лексично та стилістично неправильне оформлення перекладу; невідповідність змісту темі творчої роботи).
0	Студент не виконав завдань для самостійної роботи

Критерії оцінювання знань студентів на іспиті

Іспит складається з двох частин: 1) написання підсумкової контрольної роботи (максимум – 30 балів) та 2) усна відповідь (максимум – 30 балів).

В оцінці знань студентів враховується:

- 1) достатність обсягу відповіді (повна, недостатньо повна, неповна);
- 2) обізнаність з основними поняттями, принципами, законами, правилами навчальної дисципліни;
- 3) логічність викладу матеріалу;
- 4) обґрунтованість власних міркувань;
- 5) уміння інтегрувати та диференціювати знання теоретичного матеріалу та застосовувати їх при виконанні практичних завдань.

Відповідь вважається *повною (30 балів)*, якщо студент повністю оволодів матеріалом, обізнаний з усіма поняттями і термінами навчального курсу і адекватно оперує ними під час відповідей на поставлені питання, а також посилається на наукові дослідження з навчальної дисципліни, ознайомлений зі спеціальною літературою; демонструє здатність аналізувати факти, аргументувати власні судження теоретичними і фактичними положеннями, підсумувати сказане висновками.

Відповідь вважається *недостатньо повною (20 балів)* за умов непоганого володіння знаннями з навчального предмету. Відповідь студента має бути правильною і обґрунтованою. Студент повинен продемонструвати знання теоретичного матеріалу, навички самостійної навчально-пізнавальної діяльності, здатність викладати матеріал в певній логічній послідовності. Допускаються незначні помилки, які не впливають на загальне розуміння викладеного матеріалу.

Відповідь вважається *неповною (10 балів)*, якщо продемонстровані знання з предмету носять фрагментарний і поверхневий характер. Теоретичні і фактичні знання відтворюються репродуктивно, без глибокого осмислення, аналізу, порівняння, узагальнення. Студент обізнаний з літературними джерелами з навчальної дисципліни, але не може дати достатньо критичної їх оцінки; допускає суттєві помилки, які порушують логіку викладення матеріалу.

Іспит вважається не складеним за умов неправильної або неповної відповіді, яка свідчить про нерозуміння поставленого завдання. Студент не володіє понятійно-

категоріальним апаратом, необізнаний з літературою з навчальної дисципліни і допускає грубі помилки у викладенні матеріалу.

Шкала оцінювання

Таблиця 6

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 – 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 – 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Гінка Б. Скарбничка з германістики: Посібник-порадник для германістів / Б. Гінка. – Богдан, 2007. – 352 с.
2. Науменко А.М. Філологічний аналіз тексту / Науменко А.М. – Вінниця: Нова книга, 2005.
3. Прокопова Л.І. "Deutsch" / Прокопова Л.І., Ризванова Е.В. і ін. – Київ : Вища школа, 1992.
4. Apelt Mary L. Wortschatz und mehr. Übungen für die Mittel- und Oberstufe. Deutsch üben 9 / Apelt Mary L. – Ismaning : Hueber, 2005.
5. Aspekte Lehrbuch 3, von Koithan Ute, Schmitz Helen, Sieber Tanja, Sonntag Ralf. – Berlin und München : Langenscheidt KG, 2010. – 208 S.
6. Aspekte. Mittelstufe Deutsch B 2. – München: Klett-Langenscheidt, 2013. – 199 S.
7. Aspekte neu Lehrbuch 3 mit DVD C1, von Koithan Ute, Schmitz Helen, Sieber Tanja, Sonntag Ralf. – Stuttgart : Ernst Klett Sprachen, 2017. – 208 S.
8. Aspekte neu Lehr- und Arbeitsbuch 3, Teil 1 mit CD C1 zum Arbeitsbuch, von Koithan Ute, Schmitz Helen, Sieber Tanja, Sonntag Ralf. – Stuttgart : Ernst Klett Sprachen, 2017. – 200 S.
9. Aspekte neu Lehr- und Arbeitsbuch 3, Teil 2 mit CD C1 zum Arbeitsbuch, von Koithan Ute, Schmitz Helen, Sieber Tanja, Sonntag Ralf. – Stuttgart : Ernst Klett Sprachen, 2017. – 200 S.
10. Bahlmann C. Unterwegs. Deutsch als Fremdsprache. Materialienbuch / Bahlmann Clemens, Breindl Eva u.a. – Berlin-München-Wien : Langenscheidt, 2003.
11. Buscha A., Buscha J. Deutsches Übungsbuch. – Leipzig: Enzyklopädie, 1988. – 224 S.
12. DU. Deutsch für Germanistikstudenten. / Н. Бориско, К. Брунер та ін. – Вінниця: «Нова книга», 2009. – 452 с.
13. Földeak Hans. Sag's besser! Arbeitsbuch für Fortgeschrittene. Deutsch üben 5, 6. / Földeak H. – Ismaning : Hueber, 2005.
14. Földeak Hans. Wörter und Sätze. Deutsch üben 11. / Földeak H. – Ismaning : Hueber, 2005.
15. Glotz J.– Kastanis, Tippmann D.. Sprechen. Schreiben. Mitreden. Ein Übungsbuch zum Training von Vortrag und Aufsatz in der Oberstufe. – Athen: Karabatos, 2007. – 294 S.
16. Lavrinenko G. J., Lavrinenko O. L. Versuch einer kontrastiven Lexikologie. – Луцьк, 2010. – 174 с.

17. Richard Schmitt. Weg mit den typischen Fehlern! Deutsch üben 3, 4. / Richard Schmitt. – Ismaning : Hueber, 2005.
18. Schumann Johannes. Schwierige Wörter. Übungen zu Verben, Nomen und Adjektiven. Deutsch üben 3, 4. / Schumann Johannes. – Ismaning : Hueber, 2005.

Список лексикографічних джерел

1. Німецько-український фразеологічний словник / Сост. Гаврись В.І., Пророченко О.П. – Київ : Рад. шк., 1981. – 382 с.
2. Agricola E. Wörter und Wendungen. – Mannheim, Leipzig, Wien, Zürich : Dudenverlag, 1992. – 818 S.
3. Duden. Das Bedeutungswörterbuch. Band 10. – Mannheim, Leipzig, Wien, Zürich : Dudenverlag, 2002. – 1103 S.
4. Duden. Das Bildwörterbuch. Band 3. – Mannheim, Leipzig, Wien, Zürich : Dudenverlag, 1995. – 385 S.
5. Duden. Das Fremdwörterbuch. Band 5. – Mannheim, Leipzig, Wien, Zürich : Dudenverlag, 2001. – 1056 S.
6. Duden. Das Herkunftswörterbuch. Band 7. – Mannheim, Leipzig, Wien, Zürich : Dudenverlag, 1997 – 840S.
7. Duden. Das Stilwörterbuch. Band 2 – Mannheim, Wien, Zürich: Dudenverlag, 1970 – 846 S.
8. Duden. Die deutsche Sprache zur Jahrtausendwende. Hrsg. Karin M. Eichhoff – Cypes u. Rudolf Hoberg. – Mannheim. Leipzig. Wien. Zürich : Dudenverlag, 2000. – 344 S.
9. Duden. Die Grammatik. Band 4. – Mannheim, Leipzig, Wien, Zürich : Dudenverlag, 1998. – 912 S.
10. Duden. Redewendungen. Idiomatisches Wörterbuch. Band 11. – Mannheim, Leipzig, Wien, Zürich : Dudenverlag, 1998. – 864 S.
11. Duden. Zitate und Aussprüche. Band 12. – Mannheim, Leipzig, Wien, Zürich : Dudenverlag, 2002. – 959 S.
12. Karl Friedrich Wilhelm Wander. Deutsches Sprichwörterlexikon. Ein Hausschatz für das deutsche Volk. B. 4, Leipzig 1876 (Neudruck Darmstadt 1977), Sp. 1355.
13. Friedrich W. Moderne deutsche Idiomatik. Alphabetisches Wörterbuch mit Definitionen und Beispielen. – München : Max Hueber Verlag, 1995. – 565 S.
14. Kristian S. Weidenfeld. Lexikon der schönsten Sprichwörter und Zitate. – Berlin : Bassermann, 2000. – 400 S.
15. WDG – Wörterbuch der deutschen Gegenwartssprache. Berlin, 1961 – 1977.

8. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

Питання для підсумкового контролю на 9 семестр (для денної форми навчання) і 11 семестр (для заочної форми навчання):

1. Neue Heimat.
2. Suche nach alternativen Lebensformen.
3. Ausgewanderte Wörter.
4. Missverständliches
5. Gesten sagen mehr als tausend Worte.
6. Smalltalk – die Kunst der kleinen Worte.
7. Wenn sich zwei streiten
8. Arbeit ist das halbe Leben?
9. Motiviert - engagiert.
10. Schule aus – und nun?
11. Grenzen überwinden.

12. Ein Blick in die Zukunft.
13. Gleicher Lohn für gleiche Arbeit?
14. Sport gegen Gewalt.
15. Wer Wissen schafft, macht Wissenschaft.
16. Irrtümer der Geschichte.
17. Alternative Energie – Chance für die Zukunft?.
18. Roboter – Unsere Zukunft?
19. Meine individuelle Lektüre.
20. Erläuterung der Grafik.

Питання для підсумкового контролю на 10 семестр (для денної форми навчання) і 12 семестр (для заочної форми навчання):

1. Sprachensterben.
2. Bücherwelten.
3. Kulturschock.
4. Europa. Europäische Werte.
5. Du bist, was du bist.
6. Interessantes aus der Psychologie über Emotionen.
7. Mit Musik geht alles besser.
8. Sprache und Gefühl.
9. Gefühle und Emotionen.
10. Fit für Finanzen.
11. Fit am Telefon.
12. Die aktuelle Problematik aus der Presse.
13. Fit für die Prüfung.
14. Die schöne Welt der Künste.
15. Leseratten.
16. Deutschland und Kultur.
17. Meine Stärke und Schwäche.
18. Meine individuelle Lektüre.
19. Charakteristik der literarischen Gestalten aus meiner individuellen Lektüre.
20. Erläuterung der Grafik.